Contributed by Frank Slegers
woensdag, 10 februari 2010 - Last Updated woensdag, 10 februari 2010

De Griekse regering slaakte op maandag 25 januari een zucht van opluchting toen bleek dat de markt nog voldoende vertrouwen had om Griekse overheidsobligaties te kopen. De Griekse openbare schuld blijft financierbaar. Maar de Griekse regering moest wel een forse rente toestaan. De Europese Centrale Bank blijft de Griekse regering van het socialistische PASOK onder druk zetten.

De Griekse overheidsobligaties werden geplaatst aan een rente van 6,2 procent, te vergelijken met de rente van amper 2,295 procent die de Duitse regering op haar obligaties moet betalen. De financiële problemen voor de Griekse socialistische regering, onlangs aan de macht gekomen, zijn dus niet van de baan. Enkel in ruil voor hoge interesten krijgt zij haar leningen nog geplaatst.

Hoewel de economische crisis sommige lidstaten harder of anders treft dan andere, wordt toch aan alle eurolanden hetzelfde monetair beleid opgelegd. Zich uit de crisis devalueren, zoals België deed begin van de jaren 1980, kan dus niet meer. Er is maar één rentebeleid voor gans de eurozone.

Daarom zet de Europese Unie de regeringen van landen met zwakke overheidsfinanciën onder druk om de situatie op te lossen met harde asociale besparingsmaatregelen (de openbare financiën gezond maken door de rijken te belasten is in Europa als vloeken in de kerk).

Griekenland stelde voor het overheidstekort van een grootte van 12,7 procent van het bruto binnenlands product in 2009 terug te brengen tot 2,8 procent in 2012.

Europese Centrale Bank

Contributed by Frank Slegers
woensdag, 10 februari 2010 - Last Updated woensdag, 10 februari 2010

De Europese druk op de Griekse regering is niet enkel moreel en politiek. De Europese Centrale Bank kan verklaren dat zij niet meer bereid is Griekse overheidsobligaties te aanvaarden. Normaal aanvaardt de Bank overheidsobligaties van eurolanden als onderpand om banken goedkope kredieten toe te staan. Een weigering zou de Griekse staatskas de genadeklap geven. De helft van de Griekse uitstaande overheidsschuld heeft de vorm van obligaties in handen van Europese banken. Die zouden niet blij zijn met dergelijke ontwikkeling, en Griekenland de rug toekeren. De chantage die de Europese Centrale Bank op Griekenland kan uitoefenen is dus reëel. Deze chantage vermomt zich in een vertoog over de wetten van de financiële markten, om ieder democratisch debat over de moeilijke situatie de pas af te snijden.

Toch is deze chantage voor de Europese Centrale Bank een tweesnijdend zwaard. In andere lidstaten staan de overheidsfinanciën eveneens onder druk. Naast Griekenland is de situatie vooral in Portugal en Ierland kritiek, maar ook Italië, Spanje en andere landen zitten in slechte papieren. Indien de Griekse overheid een staking van betalingen op de overheidsschuld afkondigt is het hek van de dam, gaan de financiële markten onmiddellijk op zoek naar andere potentiële wanbetalers in de eurozone, en dreigt de financiering van de overheidsschuld voor een rist landen moeilijker te worden. Van de weeromstuit zou het vertrouwen in de euro een zware klap krijgen.

Bij de strot

Met andere woorden: Griekenland heeft de Europese Centrale Bank even goed bij de strot als omgekeerd. De Griekse socialisten zouden dus kunnen eisen dat Europa van koers verandert, en dat een solidaire aanpak wordt ontwikkeld om op een sociaal rechtvaardige manier samen uit de crisis te raken. Dergelijk geluid moet van de Griekse of andere socialisten in Europa echter nog voor het eerst worden gehoord.

Achter de schermen wordt in verschillende Europese landen hard gewerkt aan een noodplan om Griekenland te hulp te schieten, moest de dreiging van een staking van betalingen op de Griekse overheidsschuld acuut worden. Dit moet echter in het grootste geheim gebeuren, om te vermijden dat het animo voor zware antisociale ingrepen in Griekenland wegsmelt…

Het gevolg van al deze perikelen is dat de waarde van de euro al zes maanden afkalft, wat de Europese economieën, en niet alleen de Griekse, toch wat zuurstof geeft. Daar mogen we de Grieken alvast dankbaar voor zijn.

(Uitpers nr. 117, 11de jg., februari 2010)